

Pretului

pentru Sibiu pe 1 anu întregu
7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dăsu
la casa cu 1 fl. mai multu pe
anu; — trimisu cu post'a în
lăintrulu monarchiei pe 1 anu
întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. —
În străinatate pe 1 anu 10 fl. sêu
22 franci, pe 6 luni 5 fl. sêu 11
franci. — Numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Anulu V.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie sêu linia, cu
litere merunte garmondu, la prim'a
publicare câte 7 cr., la a două si
a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste
aceea 30 cr. de timbru la tesau-
rulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face
în modulu celu mai usioru prin
asemnatiunile postei statului, a-
dressate de a dreptulu la Redacti-
nea Diariului

„Observatoriulu“ în Sibiu.

Nr. 59.

— Sibiu, Mercuri 28/9 Augustu. —

1882.

Espositiunea și atentatulu criminalu din Triestu.

Scirea telegrafica ce încungiură Europ'a, în
spaim'a cea de ântaiu despre aruncarea petardei în
Triestu, a fostu și prea scurta și neexacta. Eca
ce s'a întemplantu.

Partea locuitorilor germani ai urbei maritime
și ai portului Triestu își adusera aminte, că înainte
toamna cu 500 de ani, adeca la 1382 teritoriulu
acelei urbi, care pe atunci era numai satu de
pescari pe tîrmii mării adriatice, au trecut sub
domni'a casei Habsburg; se însemnamu acesta: sub
domni'a dinastiei, nu sub domni'a Austriei, carea
pe atunci nici nu există. În memori'a acelei epoci
și totuodata în semnu de recunoscintia, că în
timpulu nostru, pe candu Triestulu si teritoriulu
seu separat si autonomu face parte din monarchia,
acesta vîrsa multe milioane pentru ridicarea si pro-
speritatea celui portu maritimu, municipalitatea si
parte mare a poporatiunei decisera a serbă iubileulu
de 500 ani cu mare pompa, spre care scopu ei
împreunara cu acea serbatore o espositiune marătia
și stralucita, care'i va costă multe dieci de mii.
Dara partid'a italiana cunoscuta sub nume Irredenta
(non redempta, nu salvata, nu liberata), numita și
Italianissimi, n'a voit se scia de unu iubileu că
acesta, nici de glorificarea casei Habsburg, ci ea
s'a trasu la o parte bombanindu întocma că si
înainte cu cătiva ani, pe candu Mai. Sa visitase
Triestulu. Partid'a Irredemtei pôte se fia mica în
Triestu, în Friaul și în Tirolu, ea înse stă în re-
latiuni strînse cu Irredemta cea fôrte numerosă din
Itali'a, a carei programa pe viitoriu este ruperea
dela Austri'a înca și a celorlalte teritorie locuite
de italieni pîna în Dalmati'a și pîna la Fiume,
pentru care se cërta ungurii cu croatii.

Atătu municipiulu cătu și mai virtosu guber-
natorulu Pretis rogaseră pe monarcu, că se bine-
voiescă a deschide espositiunea în persôna. Mai.
Sa însărcină pe frate-seu dn. archiduce Carolu
Ludovicu cu acea missiune. Espositiunea frumôsa
și bogata se deschise în 2 Augustu cu mare pompa,
apoi fiinducă de voia de nevoia se înduplecasera
ungurenii vreo 400 de însi a trimite și ei obiecte
la acea espositiune, se tînura „logos“-uri nu numai

neamtiesci, dara și magiare. Sër'a se făcî în onôrea
archiducelui serenada cu 1000 de tortie. Acea
serenada o arangeasera veteranii, în frunte cu dr.
Dorn redactoru la „Triester Ztg.“ și cu oficiariulu
Räcke presedentele veteranilor. Capell'a muziceii
urmata pe Corso înainte de mîile poporului adunatu,
abia se postase de înaintea palatului unde se află
archiducele în cortelu, pe candu o bomba (nu
simpla petarda) cadiendu dintru o înaltime ôrecare
în miidulocu poporului, unde se sparse, sau cum
se dice în terminu tehnicu a crepatu asia, în
cātu bucatile ei omorîra pe unu bietu studentu de
14 ani anume Angele Forti, fiulu unei evreice
veduve cu patru prunci, era lui Dorn i se sfarmă
fluierulu din piciorulu dreptu, alti trei ômeni au
fostu raniti greu și cătiva mai usioru. Veteranulu
v.-colonelu Räcke avî presentia de spiritu a unui
soldatu ce scie întimpină ori-ce periculu cu sange
rece, că nu suferî se se curme music'a, ci facu se se
continue, că și cum nu s'ar fi întemplantu nimicu,
pîna în momentulu candu capell'a și cortegiulu cu
facle avea se trêca la palatulu institutulu maritimu
Lloyd. Atunci înse multimea infuriata anti-italiana
alergă la consulatulu italianu, unde strigă: Eviva
Austria, fuori italiani și alte vorbe grele; de aci
trecendu pe la redactiunea diariului italianu „In-
dependentia“, de aci la cafenele și locale pe unde
se aduna italianii, preste totu au spartu ferestrele,
la unu locu și pört'a. Italianii individi și familii,
aflandu-se în periculu mare s'au ascunsu care cum
a potutu. Într'aceea ranitii au fostu dusi în spitalu,
unde medicii scôseră din fluierulu lui Dorn vreo
10 osciôre rupte. Considerandu marimea bombei,
se dice că aceea fusese impluta reu, că-ci dacă ar
fi fostu încarcata de omu ce'si omîșce acea arta
înfernala, sfarmiturele ei aru fi omorîtu multi ômeni.

Criminalulu atentatoriu a sciutu se'si alege
unu locu asia de acomodat pentru executarea
atentatului, în cātu pîna în 6 Aug. nu s'au aflatu
nici macaru din care casa, din care etagiu, ori
din care podu, sau de pe care invelislu a cadiutu
aceea în strada, nici în urm'a lui nu a datu nimeni.
S'au arestatu unii și alții, înse numai pe nemerite,
din prepusu neîntemeiatu, sau pentru-că unii au
gura rea, injura pe austriaci, apoi înse érasî li se

dete drumulu. Politi'a prepune că criminalulu n'ar
fi din Triestu, ci din Itali'a de undeva.

Archiducelui nu i s'a spus în acea sêra
nimicu despre atentatu pîna în alta di pe la 7 ôre,
cand era se plece la Aquilea, unde avea se deschida
unu museu nou. Dintre ômenii cari venisera la
espositiune, vreo 400 au si plecatu a dôn'a di, de
frica că nu cumva se se întemple vreo rebeliune
sangerôsa între italieni și germani, din cauza că
acestia sunt inversiunati pîna la sange, apoi la
italianissimi irredemhisti înca nu le lip-
sesce nimicu pîna la manuirea de revolveru și de
pumnariu, cu care densii sunt dedati a trimite în
lumea cealalta cu o crudelitate propria tempera-
mentelor meridionali. Studentulu evreu fî înmor-
mentatu cu mare solemnitate, la conductu s'au
alaturatu multe mii de ômeni că în modu demon-
strativu.

Maiestatea Sa informatu despre acea catastrofa,
comisse îndata guvernatorulu prin telegramu, că
se'i dea informatiuni exacte despre starea materiala
și alte relatiuni familiare ale celor nenorociti
prin atentatu.

Comentariile pressei austro-magiare
asupra noului atentatu italianu curgu că plôia nu
numai în cele două capitale, ci și în alte localitati.
Între acelea dai preste mai multe, care te punu
la mirare cu scurtimea lor de vedere. Adeca ei
creduseră pîna acuma, că dupăce regele și regin'a
Italiei au fostu la Vien'a, unde fusesera primiti cu
tôta placerea și cu ospitalitatea cea mai candida
și caldôră, cu acelu actu de curtenia amicabile,
Irredemta va fi fostu descuragiata și cu totul des-
armata, că se nu mai cutedie nici-odata a mai
planuî lucruri rele asupra Austro-Ungariei. Acei
publicisti uitasera chiaru și împregiurarea, că regele
Amadeo la întorcerea sa dela Vien'a fusese primitu
fôrte rece, ba chiaru și cu ôresicare demonstratiuni
în patri'a sa, că adeca la o parte mare de italieni
nu'i place nicidecum se védia statulu și guvernulu
loru în buna întielegere și armonia cu Austro-
Ungari'a. Las' că generatiunile actuali înca n'au
uitatu nimicu din hostilitatile anteriori, că-ci de
atunci abia au trecut 34, 23 și respective numai
16 ani, și fôrte multi mai dau parastase pentru

Foisiôr'a „Observatoriului“.

Viêtia de studentu la Paris.*)

Petric'a și Nonotte.

Dacă multi din studenti cari parasescu patri'a lor
și se duc la Paris spre a se lumina și a'si complectă
instructiunea și educatiunea lor în marea capitala a
Franciei, își ajungu scopulu lor și se întorc apti de
a aduce servicii reale țierei lor, nu sunt înse puçini
cari nu numai că perdu din cunoscintiele cu care
plecasera, dara se reintorc cu spiritulu desvoltatu în
spre reu, viciosi și în locu de servicii ei nu pot face
de cātu reu țierei lor, introducundu în societate usuri
cari nu pot de cātu se o compromita.

Nu cîine nu va voi, nu va fi de acordu cu
mine, că dacă unii aduc cu densii dela Paris cunos-
cintie întinse, o educatiune îngrijita, în schimb înse
alții nu se întorc de cātu... cum au plecatu?
O! nu! acesta înca n'ar fi tocmai asia suparatoru;
ei se reintorc plini de vicii, corupti, ba înca devinu
și renegati.

Nu o data mi s'a întemplantu se vedu unii tineri,
venindu din Paris, îmbracati à la dernière mode, fia
mod'a cātu de schimonosita, cu unu geamu lipitu de
ochiu sêu cu două atêrnate de nasu, nevorbindu de
cātu frantuesesce, despretiundu chiaru limb'a și
obiceiurile lor din țiera. Parca le este rusine se spuna
că sunt romani, în locu că țierei se-i fia rusine se-i
recunôsca de fii ei. Rusine înse se le fia, că renéga
limb'a și moravurile patriei lor.

Se nu se formalisedie compatriotii mei din Paris,
nu vorbescu într'unu modu generalu, vorbescu numai
de esceptiune, de nenorocire mai mare de cātu regul'a.
Nici chiaru aceia cari facu parte din esceptiune, se nu
se supere, că-ci acesta este realitatea și se caute mai

Dupa „Telegrafulu“ de Bucuresti 4/16 Iuliu.

bine a parasi aceste apucaturi rele, era pentru cei in-
daratnici nu este altu leacu de cātu despretiulu.

Dacă se lasu acesta cestiune, care trebuie se
preocupe pe cei mai betrani și mai experimentati, la o
parte, că se facu, sêu mai bine, se descriu în câteva
cuvinte viatia studentului romanu la Paris.

Mai înainte înse me simtiu datoru a deschide
unu parentesu, spre a me esplică, că se nu fi reu
întielesu si se displacu numai acelu cari voru vedea
în următorea descriere portretulu lor.

Nimeni nu pôte placé tutulu, ori cātu de dreptu
si bunu ar fi.

Nu voiescu se vorbescu despre acei studenti cari
pléca, gratia unoru persône generose sêu a unoru sacri-
ficii din partea parintilor lor, că se'si completedie
în adevêru studiele lor; acestia se sacrifică cătiva ani,
pentru că se se reintôrca în țiera si se o servésca,
din acesta categorie asi putea cită mai multe nume,
dara nu voiescu se facu personalitati. Voiescu se vor-
bescu de acei feciori de bani gata, cari sub
cuvêntu că se duc se'si termine studiele, nu alérga
la Paris, de cātu numai se se perfectionedie în relele
deprinderi si în modulu de a cheltui mai repede banulu
agonisitu de parintii lor.

Odata lamurita acesta cestiune, se me descarcu
de sarcin'a ce'mi am luat-o.

Pe bulevardulu Clichy, într'o camera la alu 6-lea
etagiu, închiriată pentu sum'a de 35 lei pe luna, stă
Nonotte ghemuita de frigu si lihrita de fôme. Acesta
camera prostu luminata, aprôpe gôla, este fôrte strîmta
și are aspectulu mai multu alu unei celule de temnitia.

În acesta prôsta locuintia Nonotte cugetă la mi-
seri'a în care ajunsese, si aducerea aminte a timpuri-
loru fericite, dacă pe de o parte o consolă puçinu, pe
d'alt'a îi facea mai reu. Ea asteptă pe Petrica alu ei,
fiulu unoru parinti bogati din țiera, cari cu tôte că
primea de a casa multu mai multi bani de cātu toti
ceialalti compatrioti ai sei, îi cheltuisse pe toti, ba înca
se îndatorase si pentru o suma echivalenta cu venitul
seu pe doi ani. Dintr'unu apartamentu dupe bule-

vardulu Saint Germain, compusu din mai multe camere
fôrte luxosu mobilate, se vedîu de odata ajunsu în
acesta miserabila si infecta odăitia, avendu pe spinarea
lui si pe biat'a Nonotte.

În fine, unu sgomotu se aude. Pare că se urca
cineva pe scara.

— Este Petrica, dise în sine Nonotte. Se repede
la usia, care se deschide pe dinafara.

Petrica intra.

Ei bine?

Petrica furiosu nu raspunde nimicu, isi arunca
palari'a, se trântesce pe patu si, cu faci'a la parete,
începe se oftadie.

Se asiédia si ea pe patu lângă dênșulu.

— Ast-felu dara nu ai parale?

Elu raspunde, fâra se se uite la dênșu:

— Lasa-me în pace! Vreau se dormu, că se'mi
uita necasurile. Dacă asi fi gasitu bani, 'ti asi fi
spusu la momentu. Am fostu la cafenéo'a „Suede“, n'am
intalnit pe nimeni din cunoscintiele mele. Amu statu
doue ôre în cafenéo'a „Madrid“, candu intră cineva, îi
facemu semnu si'lu trageamu la o parte:

„Poti se'mi împrumuti 5 lei?“ — Nu asi fi aci
daca asi avea 5 lei! — Mincinosule, da'mi celu
puçinu 50 de bani. — Cauta-me si vei gasi posu-
narele gôle de totu.“ În schimb înse mi se oferî
unu absintu.

— Celu puçinu tu ai beutu ceva, dise Nonotte.

Tutunu ai?

— Nu.

— Acesta este afara din cale, dise Petrica fâra
se'si ridice capulu dupa perna. Tôta lumea manâncă,
afara de mine. Sunt 24 ôre de candu n'am mai bagatu
nimicu în gura. Si am talente, mai multu de cātu tôta
lumea. Am intalnit camaradi de ai mei, în trasuri,
stropindu-me cu noroiu si strigandu-mi că se duc se
prândiescă în cutare sêu cutare restaurantu.

(Finea va urmă).

frati de ai lor inpuscati, spendiurati, periti in inchisori sau la galera, dara apoi ei tînu cu perseverantia mai multu decît cerbicîsa la principiulu nationalitatiei si la realisarea lui dicîndu, cã ori-ce teritoriu, ai carui locuitori vorbescu si scriu limb'a italiana, acela apartîne dupa dreptulu naturei la statulu Italiei, la care si trebue se fia incorporatu. Preste aceste inca si ide'a panlatinismului in opozițiune cu pangermanismulu si cu panslavismulu, isi afla pe cei mai multi propagatori si cultivatori in Itali'a.

Acestea adevèruri le-ar fi potutu cunósce in Vien'a si Budapest'a, fara cã se fia fostu trebuintia de a le proclamá prin bomb'a infernala dela Triestu. Chiaru si îndelung'a traganare a contravisitei din partea monarchului nostru, erã cu o simptoma mai multu, cã in epoc'a acêsta in cestiuni nationali de importantia, una este vointi'a guverneloru si cu totulu alt'a a popóraloru care au apucatu a se desteptá din somnolentia si fara a le pocni cu bombe la urechi.

Colorile heraldice ale Transilvaniei.

Multa urgia si persecutiuni dese au suferitu anume romanii din marele principatu alu Transilvaniei, dela 1868 încóce, de adeca candu cu mic'a manifestatiune dela Blasiu, din caus'a celoru trei colori, pe care astadi ómenii le numescu numai romanesci, era magiarii daco-romanesci. Noi amu sustînutu la mai multe ocațiuni, cã acelea trei colori albastru, rosiu, galbinu-auriu, nu sunt exclusivu romanesci, ci sunt celea legali ale Transilvaniei cã mare principatu. Este inse timpulu cã se limpedimu odata acêsta cestiune pe temeiulu actelor publice, inse fara a voi se tînemu nu sciu ce prelegeri din Heraldica si Sfragistica, cã-ci in acestu casu ar trebui se mergemu pe 561 de ani inapoi.

Asia numitulu Scutu cu semne (insignia), sau cum ii dicu francesii Arme, germanii Wappen (Waffen) a trecut in acêsta tíera prin multe prefaceri, care se potu urmari mai alesu dupa monete. A fostu in anulu 1765 adeca inainte de acêsta cu 117 ani, candu imperatés'a Mari'a Teresi'a a regulatu din nou nu numai form'a scutului si semnele sau armele din trensulu, ci si cum se fia colorate campurile lui. In acelasiu anu repausase Franciscu I de Lotaringia fostu imperator Romanorum si consorte alu Mariei Teresiei. Intre alte fapte indeplinite in memori'a barbatului seu pe care'lu iubise multu, imperatés'a decise, cã Transilvani'a se fia inaltiatã din principatu, la rangulu de „Mare principatu“. Totu atunci dete ordinu, cã semnele in scutulu respective sigilulu celu mare alu imperiului, cãtu si scuturile provinciiloru singuratece se fia puse in alta ordine.

In cãtu pentru Transilvani'a, diplom'a imperatésca de mare principatu pórtã dat'a din 2 Novembre 1765. In aceea scutulu Transilvaniei compusu dupa regulele Heraldice si coloratu, ni se presenta asia cã: scutulu intregu se desparte prin o grînda (trabs) rosiã in doue campuri egali, celu de asuprà albastru (venetu, mieru deschisu), celu de desuptu auriu (galbinu deschisu), asia dara trei colori, albastru, rosiu, galbinu. Acêsta este ordinea, in care trebue se fia asiediate colorile Transilvaniei.

Voindu se cunósce si emblemele din scutu, acelea in celu introdusu dela Mari'a Teresi'a si usitatu pãna la desfiintierea guvernului transilvanu dupa dualismu sunt: in campulu albastru sórele auriu si lun'a argintia, mai la vale unu vulturu negru (aquila, acera) se uita in sóre; sub grînda in campulu galbinu-auriu siepte castre (cetati, fortaretie) rosiu in doue serii, in cea de susu patru, in cea de desuptu trei.

Asia este scutulu si acestea sunt colorile Transilvaniei combinate din cele mai vechi, adoptate de tíera inainte cu 117 ani fara picu de opozițiune si usitate ori-unde s'a cerutu. Fie-ne deci permis a întreba, cu ce dreptu unu ministru ungurescu din 1874 si dupa elu unu batalionu intregu de carturari magiari le declara de straine si le punu alaturea cu tóte colorile si embleme altoru tieri si staturi straine? De candu marele principatu alu Transilvaniei este pentru ei tíera straina? Se póte o absurditate politica mai grosolana decît acêsta? Ei au la nasulu lor chiaru originalulu diplomei teresiane din 1765 sau cã potu vedé celela'tu

exemplariu in archivulu imperiale din Vien'a, era cei ce nu voru se între prin archíve, se nu'si pregete a consulta pe scriitori de ai loru.)*

Ei inse voru dice, cã acêsta tricolore a Transilvaniei semena cu a Romaniei. Semena in adevèru cu a Romaniei, cu a vechiului imperiu bizantin si inca cu una sau doue, care se potu vedé in almanachulu de Gotha; semena, dara nu sunt in tocma aceleasi, cã-ci differu in ordinea lor si in nuantie. Curcubeulu lui Ddieu de pre ceriu se presenta numai in siepte colori, dara nuantiele lor potu fi sieptedieci si siepte. Aci inse mai sunt de observatu inca si alte impregiurari de cea mai mare importantia. In portulu stravechiu alu poporului romanescu trecut prin tóte generatiunile, pe campulu albu colorile predominátorie sunt albastru, rosiu, galbinu, in amestecaturi si in nuantie de o varietate nemarginita. In bisericile romanesci pe icóne, pe fruntariu (catapetésma), pe stéguri (prapore, anticulu Labarum din dilele lui Constantinu M.) predomina totu numai acelea trei colori, era altele din curcubeu (Iris) se vedu aplicate numai ici colea. Nu cumva unu altu ministru va se'i vie capritiulu, cã se cassedie acelea trei colori din portu si din bisericile romanesci, de pre catrintie, bratarie, măneci, peptarie, sumane (tiundre, zechi), dulame, cojóce, ciucuri, gaetane, sierparie (curele). desagi, caitie si multime de alte parti de vestimente. Diceti, daca ve convine, cã acelea trei colori combinate asia si pe dincolo, nu sunt frumóse, dara nu ve faceti de risu oprindule cã pe straine, cã-ci ele sunt vechi stravechi, indigene. Observati inse bine, cã toti strainii de gustu bunu le afla fôrte pittoresci si le placu.

Cã colorile Ungariei sunt altele? Prea bine, acelea sunt cã si ale Italiei si ale Serbiei. Si ce lucru mare, daca voru stá alaturea dóue parechi de tricolori, ale Ungariei si ale Transilvaniei. Stergeti mai ántaiu, daca ve dà man'a, pe Transilvani'a din titulatur'a imperatului Austriei si regelui Ungariei, trageți cu burete udu preste istori'a ei intréga de aprópe 900 de ani, declarati-o de straina si apoi cassati'i si scutulu cu emblemele si cu colorile. Vedeti, unde duce fanatismulu pe ómeni de altu-mentrea cu minte intréga!

Acestea pãna acilea fia dise pentru magiari curati si pentru renegati.

In cãtu pentru romanii, ii rogamu si conjuramu, cã se tina in onóre emblemele si colorile Ungariei, care cã si cele transilvane, au fostu scaldate in multu sange omenescu si au fostu martore la mari catastrofe, prin care a trecut tiér'a; preste acestea ele sunt si colorile celorlalte popóra locuitórie in maioritãte preponderantã pe teritoriulu Ungariei; apoi daca magiarii si renegatii sunt netoleranti si se spãria de alte colori cã taurii din aren'a dela Madridu, dintre romanii se nu se dejosésca nimeni a'si resbuná de acelea tricolori innocente, de pensarii mai fine sau mai gróse, cusute una de alt'a. Se nu revocamu acelea timpuri de nebunii, pe candu in hipodromulu din Cpole sau pe stradele Londrei se macelau ómenii pentru rose albastre si rose rosiu, se speramu cã si ungureniloru si chiaru dlui Barsay dela Dev'a ii va trece acestu paroxismu de friguri, provocate prin colorile floriloru din gradinele fetelor de romanu.

Popórale din Cislaitani'a inca se mai afla in mari processe nationali si politice, pãna acum inse nici-unu ministru nu 'ia venit strechi'a se fuga de diversele colori istorice ale provinciiloru austriace, nici a le coperi pe tóte numai cu negru-galbinu alu imperiului, cã-ci acêsta ar semnificá centralismulu incaltiatu imbracatu, urgisitu inse de tóta lumea.

G. B.

Suplic'a comunei Resinari.

Copia. Nr. 1219/1882.

Ilustrissime Dnule vice-comite!

La 19 Juliu an. cur. s'a descãrcatu asuprà deluriloru din jurulu comunei Resinari si asuprà comunei o plóia asia de vehemãta, in cãtu aceea prin durat'a ei dela 11 pãna la 3 óre dupa amédi a fostu in stare de a ímflá rîurile ce curgu prin c-muna intr'unu gradu cum nu s'a mai pomenitu din betrani. Pe la órele 3 dupa amédi era pericolulu pe aci de a innecá comun'a intréga; inse multiamita provedintiei, cã s'au ruptu tóte podurile de poterea apeí, afara de trei.

Prin erumperea de nuori s'au spalatu si derimatu paduri intregi in estensiune de preste 200

*) Josephus Benkó Transilvani'a. Tomo I pag. 38. Die Wappen und Siegel der Fürsten Siebenbürgens. Hermannstadt 1838.

jugere si ap'a aducédu de pe dealuri nomolu s din paduri arbori in lungime unii pãna la 7 orgii, a intratu in comuna cu furia asia de mare, cãtu in scurtu timpu a primitu in sinulu ei si inundatu 30 case, 100 edificii economice si o mare multime le-au ruinatu; a stersu inchisori, a stricatu si nimicitu drumurile prin comuna si afara din comuna; a implutu tóte pivnitiele cu apa in curgerea ei, a innecatu o parte insemnata de hotaru, carea era semenata cu grãu si cucuruza, ba a cerutu si jertfe omenesci innecandu 5 persóne.

Cine au cunoscutu comun'a Resinari mai de inainte, si o privesce acuma, cugeta cã ar fi într'o pustietate.

Daun'a escata prin acea catastrofa se urca la 200.000 fl. v. a. ba póte si mai multu.

Considerandu, cã familii intregi au remasu pe strade fara nici-o adapostire; considerandu, cã acele sunt lipsite de ori-ce ajutoriu materialu; considerandu, cã lips'a este la culme, si speranti'a de a'si castigá victualii cãtu de puține, este nimicitã prin innecarea holdelor si a cucuruzelor; considerandu, cã pomii încarcati cu póme, cu alu caroru venitulu familii fôrte multe isi nutriau copilasii, 'ia dusu ap'a si gradinile sunt totalmente distruse, — se asterne rogarea umilitã:

Ilustritatea Vóstra midiolociti pe calea sa, cã victimele nenorocite prin esundare se capete din fondurile tíerei menite spre astfeliu de scopuri, unu ajutoriu pentru alinarea doreriloru lor, si a dispune adunarea de contribuii benevole in comunele din comitatulu nostru, cu atãtu mai virtosu, findu-cã locuitorii acestei comune si in deosebi comun'a cã atare, totudeauna au datu ajutórie la astufeliu de nenorociri.

Resinari, in 2 Augustu 1882.

Primari'a comunala.

Dela Santa-Maria

avemu sciri fôrte variate despre petrecerea archiducelui si a consórtiei sale. Ocaracteristic'a sciriloru dupa noi este, cã din cum au scapatu ilustrele persóne de cerimoniile oficiali, maiestrite, inse reu nemerite din 30 Juliu, indata de a dou'a di s'au vedíutu impreuna cu comitiv'a Loru incongiurati din tóte partile numai de locuitori romanii; archiducele cu grafi venatori in medioloculu celoru 60 de gonaci si puscasi, la cari mai venira si alti economi de vite susu in muntele Retediãtu la minunatulu locu Zãnoga, langa care erau trase corturile. Acolo archiducele avu placere se asculte sunetele din fluieluru romanescu, se vedíã dantiu romanescu, se primésca pe unu romanu oriasu de mare, carele de 16 ani nu a descinsu din munte in satu, cari inse scie carte si avea la sine doue carti romanesci (nu slavóne precum dicu secaturile de corespondenti straini, cã o carte de rugatiuni tiparita in Sibiu ar fi fostu in limb'a slavónã.) Venatu a fostu, dara nu prea multu, din cauza cã o societate de anglii bogati, cari luaser'a in arenda pe cãtiva ani venatulu din acei munti, au raritu multu caprele negre, capriórele si cerbii, dupa care o parte mare spariata s'a trasu dincolo in Romani'a. S'au inpuscatu patru capre negre, pe cea de ántaiu si mai mare o nemeri archiducele, cu care ocaziune venatorii ilu incununara cu cerimonia usitata la ei. Sambata in 5 Augustu archiducele descinse la Riu-de móra, de unde veni cu capitanulu com. Sam. Teleki la Santa-Maria. Duminica se improvisã in castelu unu micu altariu, la care protopopulu rom.-cat. Weber oficiã s. liturgia dupa ritulu latinu. In aceea di dupa amédi au venit 60 parechi de juni si fete frumosiẽle alese din siese comune romanesci, cã se jóce in curtea castelului, mai ántaiu dupa fluielu, apoi dupa music'a negritiosiloru adusi din Hãtiegu. Atmosfer'a se recise fôrte si timpulu era nuorosu inchisu; totusi archiduces'a insocita de damele de curte comtessele Nostitz si Pálffy, a siedíutu privindu din balconu o óra intréga, dupa aceea s'a retrasu, cã prea era frigu. Multime nenumarata de romanii se adunase in acea di din satele vecine la Santa-Maria. Marsialulu curtiei a daruitu pe dantiuitoriu cu bani frumosi. Dupa aceea archiduces'a imbracandu-se bine a esitu cu trasur'a in preumblare între strigatele de „se traiésca“ si cã „ce frumósa este.“ Tinerimea s'a trasu la óspetaria si a continuatu dantiulu, era cã nu cumva se se intemple cãtu de micu escesu, subprefectulu Puíu si unii notari au statu pe acilea, ceea ce si era datoriu lor.

Archiduces'a dedese ordinu cã se i se aduca mai multe parti de costume si alte tieseturi romanesci, cã se le cumpere; asia sambata subprefectulu (szolgabíró) a si venit cu mai multe, care

au si fostu cumparate. Unu nou casu acesta, din care femeile năstre se potu convinge si mai multu despre câte li se spunu mai virtosu de ani 20 încóce, adeca dela espositiunea din Brasiovu, ce însemnédia „a cultivá industri'a de casa si a tiné cu taria, anume la acelea porturi nationali, pe care dame de celu mai inaltu rangu si de gustulu celu mai finu, cá imperatés'a Elisabet'a, cá regin'a Elisabet'a, cá archiduces'a Stefani'a, cá multe alte dame, le afla frumóse, pittoresci si de gustu anticu. Asia le aflara si in espositiunea de porturi femeiesci deschisa la Budapest'a si in a năstra dela Sibiu din an. tr. Nu pe tieseturile cele gróse, ci pe croitura, pe forme, pe desemnuri, pe figuri, pe munc'a cea migalósa se pune temeiu; si ce e mai multu, ori-ce dama neromana venita la noi, intréba cu deadinsulu: Unde, la ce scóla, in care lucratoria (atelier, marchandise) au invetiatsu aceste miriade de femei, acelea desemnuri classice?

Archiduces'a dupace'si citiá scrisorile venite si scriá unele preste di, apoi cátu a statu in Sta-Maria in tóte dilele esia in preambulare, candu cu trasur'a, candu mai multu pe josu, une-ori numai cu comtes'a Pálffy, odata la pescuitu de pastravi cu unditi'a, alte-ori la prinsu de raci in vale, mai altadata cá se cunósca mai de aprópe poporulu, spre care scopu a si invetiatsu (dela cine, nu amu aflatu) atâtea cuvente romanesci, cá se respundia la salutari si se întrebe câte ceva. Se vede cá poporulu nostru din locu si din satele vecine se va fi portatu, de si simplu, dara cu cea mai frumósa bunacuvintia, pentrucá pâna acuma nici corespondentii cei mai batjocoritori n'au prea potutu aflá nici-unu nodu in papura.

Luni archiducele s'a dusu éراسi in munte; intr'aceea veni unu orcanu teribile cu ninsóre, dupa care se faci si frigu, resturná si patru corturi; asia in. Sa se întórse éراسi la Riu-de móra, de unde punendu-se in o trasura ordinara veni la Sta-Maria, si dupa scirile din urma plecara de aci cu o di mai inainte, adeca in 8 Augustu.

Romania.

Orcanele furióse venite cu ploi torentiali si grindina, care au nimicitu averile catorva comune in Transilvani'a, au devastatu si in unele tinuturi ale Romaniei; nicairi inse daun'a nu se arata asia infricosiata cá in valea Prahovei dela Sinai'a spre Campin'a pe lini'a calei ferate, care e inundata, rupta si sparta la vreo diece puncte asia, in cátu pe alocurea nici urm'a ei nu se mai cunósce, impletura, traversele, sinele aruncate la o parte sau coperite de stanci, bolovani si arbori rostogoliti din munte. Diariile din capitala voru a sci, cá daun'a causata in Prahov'a se urca la unu milionu de franci, sau cá reparaturele voru costá atáta. Altii sunt de parere, cá tóta acea parte de cale ferata care este espusa la tóte inundatiunile, se se schimbe cu totul in alta directiune. Dela mesele verdi si de langa pulpitu de scrisu, sau si dupa o simpla trecere pinte munti precum sunt si acei Buceci, este fôrte usioru a dá planuri. Este prea adeveratu, cá pe candu se inchiaiese conventiunea intre Ungari'a si Romani'a sub domni'a ministeriului Catargiu pentru acea cale ferata Brasiovu-Ploiesci, lini'a intréga de o parte si de alt'a nicidecum nu erá studiata de ajunsu, din care cauza si ungurenii au avutu fôrte mari greutati si perdere de timpu la cele dóue tunele si anume la celu mare, a carui linia fusese reu trasa, éra in partea romanésca pe distantia cá de dóue poste terenulu nici cá erá studiatu de locu, éra dupa aceea i s'au datu o directiune, care dupa caderea ministeriului Catargiu a fostu schimbata cu totul si adusa pe unde o vedemu astadi. Pe lini'a alésa dintru inceputu erau se se faci vreo 6 tunele, dintre care unele fôrte lungi, prin urmare si fôrte scumpe, apoi vreo 26 poduri. Intr'aceea spargendu resboiulu russo-turcescu, noulu ministeriu Brateanu, care pe candu erá in opozitiune, combatuse cu multa energia acelu planu si conventiunea, sistase mai tóte lucrurile acelei linii pâna in Predealu. Conventiunea inse erá inchiaietu multu mai de inainte si ea co-prindea o clausula fôrte asupritória pentru Romani'a, cá daca lini'a sa nu va fi gata la terminulu anumitu, adeca inainte de a se deschide lini'a dela Orsiova-Verciorova, are se platésca Ungariei desdaunari enorme. Intre acelea conditiuni ce erau se faci, decâtu se accelereá si precipitedie lucrurile. Aci inse nu avemu se uitamu nici procesulu cu intreprenorulu francesu, nici hotiile altoru subintreprenori, din care cauza unu ingeneru némtiu fugise la Brasiovu de inaintea acelu hoti totu straini. Din

asemenea cause asemenea efecte, pe care in cele din urma totu tiér'a le platesce.

La lucrari publice si mai alesu de cele mari, in tóte tierile se intempla erori, chiaru si abusuri, defraudari, dilapidari, sau mai la intielesu, hotii; se pare inse cá pâna acum in acestu punctu rivalisédia Ungari'a si Romani'a cu Russi'a si cu Turci'a, si vorb'a poporului cea destulu de drastica se ade-veresce si pe la noi, cá de le-ai inaltia furcile la usia cá lui Hamanu, ei totu voru fura. In Austri'a de ex. implut-a gubernulu temnitiele cu licitatorii fraudulosi, cu intreprenorii insielatori, declaratu-ia de infami si nu'ia mai suferitu la nici-o licitatie, dat'a pe altii preste fruntarie; cu tóte acestea ministeriulu lucrurilor publice nu este siguru nici pe 24 de ore cá nu va fi insielatu. Asia s'a intemplat si la calea ferata din Prahova, cá-ci daca se exacutau tóte lucrurile intocma dupa cum a suferitu terenulu si dupa cum au trebuitu se se faci, acea linia totu ar fi multu mai puçinu espusa de cátu este ea in fiacare anu la stricatiuni diverse. Ce e dreptu, elementele pare cá ar combate si nimici, in adinsu, cá din ura si pisma lucrurile omenesci, dara si ómenii au invetiatsu multime de miolúce spre ale dumeri si infrená; inse candu hotii se punu in servitiulu elementelu, atunci victori'a devine fôrte indoiósa.

Intre acestea in Romani'a se mai lucra bar-batesce la vreo trei linii. Fia cá la ulteriórele lucrari se traga mare invetiatura din catastrofa de pre Prahov'a.

Resultatele secerisiului in partea cea mai mare a tieriei sunt asia de stralucite, in cátu multi economi mari nu mai au unde se'si asiedie cerealele trierate. In Romani'a adeca nu merge cu trieratul cá in Transilvani'a, unde ómenii triera (imbratescu) numai cá de proba sau cei saraci de nevoia si de fôme, indata dupa secerisiu; ci in Romani'a cá si in Ungari'a, se triera tóte spicósele indata dupa secerisiu acolo in campu, unde se face aria si snopii se calca cu cai, sau in timpulu mai nou cu machine de trieratu, care si in Romani'a s'au inmultitu fôrte tare cá de 15 ani încóce, estimpu inse n'au ajunsu câte au fostu in tiéra, din care cauza multi economi au venitu in strimtóre mare, mai alesu daca au datu si ploi.

Atmosfer'a de o septemana încóce s'a recitu si in Romani'a cá si la noi.

Catedral'a Metropolei din Jasi.

(Notitia istorica).

Acésta biserica s'a inceputu din temelie de fericitulu intru amintire Veniaminu Costache Mitropolitulu Moldovei, la anulu 1833, lun'a Iuliu in 3 diu'a septemanei luni, in care di nemuritorulu Mitropolitu Veniaminu a pusu piatr'a fundamentala cu insasi man'a sa, si s'a terminatu lucrulu de zidarie si de acoperementu impreuna cu cele patru turnuri in anulu 1839, dupa cum arata inscriptiunea care se gasesce pe acoperementulu turnulu dela coltiulu din partea drépta despre strad'a mare, de către rasaritu, inscisa cu litere mari cirilice, poleite cu auru pe tablele de arama ale acoperementulu acestui turnu. Deci, fiinducá acésta sfanta si marétia biserica, care inse nici-odata nu a fostu terminata pe deplinu, acum este in restauratie radicala si fôrte solida pentru a se termina definitivu, in care lucrari urmédia neaparat a se prefaca din nou si acoperementele celoru patru turnuri, cu care ocaziune mentionat'a inscriptiune va disparea dupa tablele de arama sparte si sdren-tiute ale acoperementulu, urmandu a remanea numai de domenulu Istoriei, o damu publicitatiei aici spre cunoscinti'a publiculu romanu, care se interessedia de monumentele istorice ale parintiloru si stramosiloru nostri. Iata cum vorbesce mentionat'a inscriptiune: „Suptu cârmuirea domnului Mihailu Grigori Sturdza Voievodu, s'au ziditu cu cheltuial'a Mitropolitulu Moldovei Veniaminu Costache si Cavaleru. Anulu 1839, dupa povatiuirea marelui Logofatu Nicolae Conta si sub directia spatarului Ioanu Cusa.“

Acésta notitia cu esplicatiunea de mai susu ve poftimu, domnule redactoru, se bine voiti a o publica in diariulu dvóstra spre cunoscinti'a tutulu Romaniloru bine-credinciosi asia dupa cum v'o comunicamu aici noi insi-ne subscrisulu.

† Josifu Mitr. Moldovei.

(Dupa Natiunea.)

— Comerciantii cari au a face neincetatu cu vamile, se voru bucurá de scirea, cá dlu ministru de finantie a convocat diece siefi de circumscripții

vamale, pentrucá se se pronuntie asupra diferiteloru cestiuni vamale cari trebue lamurite. — Cu acésta ocaziune dlu siefu alu circumscripției din Bucuresci a propusu spre simplificarea formalitatiloru, cá se se contopésca mai multe registre usitate pâna astadi, intr'unulu singuru, ceea ce s'a si aprobatu de toti colegii lui, spre a se simplifica lucrurile.

Comerciantii voru fi fôrte recunoscetori dlui ministru de finantie, daca se va grabi a pune in aplicatie acésta simplificare de multu dorita atatu de publicu cátu si de functionari, cari sunt fôrte impovarati cu formalitatile adesea fôrte seci si cu totul de prisosu.

— (Arestanti ucisi.) Cinci-spre-diece arestanti din penitenciarulu Teleg'a, ducendu-se in 24 Iuliu se ia apa, au luat'o la fuga de suptu paza escortei ce'i insotiea. Calarasii au inceputu se traga focuri asupra lor, omorindu 5 dintr'insii, pe altii ranindu'i, éra restulu prindiendu-lu, ast-felu cá nici unulu n'a pututu scapá.

— (Tentativa de omoru.) „Romanulu“ afla cá d. Georgescu fostu directoru de prefectura la Putn'a si in urma prefectu la R.-Saratu, in urm'a unei certe ce a avutu cu unu comerciantu din Focsani, a trasu cu revolverulu intr'insulu ranindu-lu gravu.

Procurorulu din Focsani a arestatu indata pe dlu Georgescu. Functionariu selbaticu a mai fostu si acelu Georgiescu. La saline cu elu pe viétia.

Anuntiu pentru studentii dela gimnasie.

Primindu noi unele programe gimnasiali anume dela Brasiovu si Beiusiu, pâna se ajungemu a da din acelea alte estrase, facemu locu la urmatoriulu anuntiu dela Beiusiu, care póte servi de indreptariu pentru toti studentii si parintii lor dela tóte gimnasiele.

1. Cu privire la inceputulu anului scól. venitoriu 1882-3 pentru acomodare si observare seriósá se trage luarea amente a parintiloru la nóuele dispositiuni, in urmare caroru inscrierile respective primirile pre fia-care class'a gimn. se voru intemplá eschisivu in órele inainte de médiadi, éra esamenele susceptionali, supletórie séu corectórie in órele de dupa médiadi ale dileloru 30 si 31 Augustu st. n., de-aci incolo acei teneri studiosi, cari in dilele acestea nu s'ar infaciosiá, s'au nu si-aru presentá testimoniile, nu voru fi primiti de directiunea gimnasiale cá studenti ordinari.

2. In class'a I se potu suscepe acei teneri, cari au implinitu anulu alu 9-lea, justificandu-se acést'a cu producerea estrasulu din matricul'a botezatiloru séu cu altu certificatu demnu de credintia; — cu privire la mesur'a cunoscintelor: se recere, cá afara de cetirea intielegibila si cursiva, afara de scrierea legibila si corecta dupa dictare se aiba cunoscinti'a deplina a formelu gramaticale, a propusetiuniloru pure si amplificate, asia si a celoru compuse — se fie bine deprinsi in cele 4 operatiuni fundamentali aritmetice cu numeri intregi si fractiuni comuni, ce se va justificá prin esamenulu de susceptiune particulare, ce obliga pre fia-care aspirante la class'a I gimnas.

4. Studentii cari au castigatu dintr'unu studiu calculu nesuficiente, se voru admite la esamenu supletivu numai in 30 si 31 Augustu in órele de dupa médiadi si numai la institutulu unde au studiatu.

7. Tacs'a susceptiunii este 2 fl. 10 cr. v. a. se solvesce acésta de tenerii cari intra in 1-a classa si cei veniti dela alte gimnasii in clasele superiori; didactrulu anualu 12 fl. v. a.; pentru imunitate potu recurge numai studiosi eminenti; pentru tiparirea reportulu 60 cr. v. a.; pentru desennu 40 cr. v. a.; pentru sporirea bibliotecii tinterimei 40 cr. v. a.

9. Parentii séu epitropii, cari nu locuescu in locu, sunt detori cu ocaziunea inscrierii a notifica directiunii numele si locuinti'a substitutiloru, cari cu respectu la inspectiunea domestica sunt responsabili pentru portarea si invetiarea teneriloru studiosi. Fára scirea si invoierea directiunii nici unu teneru studiosu nu 'si póte conduce cortelu.

Si pâna candu ne vomu ocupá in specialu de cestiunea cercetarii gimnasielu romanesci in genere, recomandamu parintiloru a-si trimite baiatii la gimnasii romanesci.

Din monarchi'a austro-ungurésca.

Dilele din urma ne adusera sciri destulu de serióse.

In Triestu, dupa atentatulu din 2 turburarile au duratu in tóte serile pâna in 5 Augustu. Vreo

diece cafenele italiene au fostu devastate, éra tipografia italiana a „Independentiei“ fu aprópe nimicita. In partea locuita de jidovi, cari stau in prepusu greu cà tinu la Itali'a, s'au spartu nu numai ferestrii, ci si porti si usi, in câteva case au fostu nimicite multime de obiecte. Intre atacu si aparare s'a versatu si sange omenescu, adeca s'au ranitu multi ómeni, omoru inse nu s'a facutu; celu puçinu asia voru se scia diarele germane. Abia in 6 s'au mai liniscitu spiritele, dupace s'au luat mesuri aspre. Destulu cà tóte acelea scene sangeróse si barbare din Triestu ni se presenta cà o editiune in miniatura din cele cunoscute din Russi'a cu acea differentia, cà in Russi'a au devastatu muscali, in Austri'a germani.

Nóu'a organizare a armatei, adeca adaogerea la 80 regimente de alte 22 se accelerédia preste tóta asteptare. Preste acésta diarele magiare ne asigura, cà Mai. Sa si-a manifestatu vointi'a, cà se se astérna càtu mai curendu o cale ferata nóua dela Muncaciu pintre munti la Galiti'a pàna la Leopole (Lemberg). De aici „P. Napló“ inchiaie cu óresicare aplombu, cà preste unu anu are se sparga resboiu intre Austro-Ungari'a si Russi'a. Acelasi diariu inse cere, cà daca este asia, se se faca odata si lini'a dela Marmati'a incóce prin districtulu Naseudu, pe din dosulu Moldovei, de a lungulu secuimei pàna la Brasiovu. Frumóse perspective; numai de unde bani?

Dnulu Kállay ministrulu de externe se afla la Seraievo, cu scopu de a mai impacá spiritele. Acolo escel. sa primí o deputatiune numerósa de serbi mohamedani, mai totu proprietari fruntasi.

Din strainatate.

Scirea cea mai importanta din Alexandri'a este, cà dóue regimente de anglii s'au ciocnit cu 4 batalióne si 4 escadróne de egipteni si cà egiptenii s'au retrasu la grosulu armatei, s'au retrasu inse si anglii. Din egipteni au picatu càtiva, éra anglii avura numai raniti. De n'aru patí si anglii cu St. Petru, precum au patit'o muscalii in 1854, candu cei morti la Olteniti'a in Romani'a, ajunsi la portile raiului intrebatu de St. Petru cu chiaile in mana càti sunt, ei spusera adeverulu; dara St. Petru avea buletinulu generalului Gorciacoff in mana, in care stetea, cà la Olteniti'a picase numai unu muscalu: „Dragii mosiului, aici stà scrisu numai unu mortu, nu ve pociu deschide la mai multi, de càtu numai la unulu; mergeti de unde ati venit“.

Intru altele cestiunea nu s'a limpeditu intru nimicu si noi nu voimu se rapimu timpulu léctoriloru cu faime de adi pe mène, care semena multu cu besicele de sapunu. Cauta se mai asteptamu.

Ministeriulu Franciei s'a restauratu abia, situatiunea inse a remasu cea de inainte, nesigura, plina de ingrijare.

Unu protopopu jefuitoriu.

Diariulu eclesiasticu „Desteptarea“, ce apare in Jasi, publica urmatórea denuntiare:

Domnule redactoru!

Biseric'a din cotun'a Capu-Câmpului, anexata de comun'a Breaza de Susu, plaiulu Prahov'a, judetiulu Prahov'a, fiindu cu deseyersre ruinata, sub-semnatii epitropi ai acestei biserici, impreuna cu alti piosi conetateni, amu luatú iniciativ'a se facemu o noua biserică.

Dupa ce amu indeplinitu cu fórté multa greutate tóte formalitatile cerute pentru radicarea unei noúe biserici, amu poftitu pe sînti'a sa protoereulu de Prahov'a, Sachelariu V. Popu, se vina se santiésca loculu dupa obicei. Cucerniculu protoereu fagaduesce, cu conditiune inse, se'i damu inainte de a pleca plat'a la drumulu de feru, dusu si intorsu pàna la comuna si inapoi, cheltuél'a se fia totu a nóstra si in fine se'i damu si 40 fr. ostenála sa. Tóte acestea le-amu indeplinitu cu multa buna-vointia. Sosindu la comuna, ne-a mai pretinsu 120 de fr. dicéndu, cà 40 ii prea puçinu si ar fi pecatu se parasesca resiedinti'a numai pentru atàta; noi, ca se nu-lu suparamu si se faca rugaciune cu tóta anim'a, cà dóre ne va ajuta Dumnedieu in ceea-ce amu inceputu, ii damu si acésta suma; dar dupa ce se imbracă cu sîntele vestiminte de a incepe santirea apei, face cuventu la ómeni, cà toti se'i dea câte 4, 5 franci. Bietii ómeni crediendu cà acesti bani se stringu pentru biserică, fia-care desiértà pung'a pe disculu protopopului, pe care i'au turnatu in busunarulu seu, ceea ce ne a implutu de mahnire si frica de Dumnedieu ne a coprinsu, vediendu cà se seversiesce ast-felu de lucru la inceperea unei biserici. Apoi, pe candu stropia poporulu cu aghiasma, strigá cu glas mare, cà fia-care se'i dea câte 3, 4 vedre de tiuica (rachiu de prune.) Sermanii ómeni vediendu atàta cutesantia si nesatiu alu protopopului, au fagaduitu si acésta. (Denuntiarea merge mai departe, dar redactiunea se opresce aci, din caus'a faptelor prea ne-cuvinçioase seversite de Sachelarie V. Popu, protoereu de Prahov'a.

Acestea, onorabile redactoru, avemu onóre a ve ruga se bine-voiti a le publica in diariulu dvóstre, cerendu dela locurile competente pedepsirea culpabilului.

Primiti, domnule redactoru, incredintiarea osebitei nóstre consideratiuni.

Epitropi: G. Joana Gasica, Radu Marin Corteje.
(Reprodusu dupa diariulu „Natiunea“.)

Sciri diverse.

— (Anunciu). Unu invetiatoriu din scólele elementarie care scie vorbí, scrie si propune in limb'a romana, germana si magiara, se primesce cà instructoru la 2—3 prunci.

Intre doritorii a ocupá acestu postu, se preferu romanii, éra intre acestia acela care pricepe si music'a.

Informatiuni despre conditiuni bune de aplicare se dau de càtra dn. J. Chetianu jude regescu in B-zoviciu comit. Carasiu-Severinu pàna in 20 Augustu a. c. Aspirantii la acea vocatiune au a se adressá de a dreptulu càtra dsa pe lãnga comunicarea calificatiunei.

— (Multu mai reu decâtu in iobagia.) A fostu reu de poporu, pe canlu lucrá càte 104 de dile pe anu, dedea dieciueli din producte, mancá si batai cumplite cu alunu, cu biciulu si cu pumnii, era si lipsitu de tóte drepturile civili si politice; se pare inse cà o fabula, daca astadi ne asigura diarie magiare, de altumentrea vrasmasie naturali ale poporului, cà ori unde jidovii ajungu a se face proprietari de mosii, acolo locuitorii sunt espusi la tirani'a cea mai infama si la perire totala. Intre alte exemple nenumerate „Magyar Polgár“ in Nr. 174 din 3 Augustu asigura, cà unu arendatoru jidovu atàtu a fostu de tiranu, in càtu din bataile lui au muritu optu ómeni, pàna ce man'a lui Dumnedieu ilu ajunse si pe elu, cà-ci cadiendu intru o bola din cele scárnave, dupa suferintie infernali a peritu si elu cà unu cãne rapanosu.

Acelasi corispondente intru o scriere de 15 epistole economice sustine, cà sórtea iobagiloru a fostu unu felu de raiu pe lãnga sórtea comunelor ajunse pe mana jidovésca. Din acésta si din mai multe alte cause acelu proprietariu si corispondente provoca pe proprietarii crestini, cà se formeie càtu se póte mai curendu coalitiuni solide, spre a íse apara de tirani'a jidovésca, care pune la fum nu numai pe poporulu saténu, ci si pe proprietarii mari.

Este prea tardiu domniloru proprietari magiari; ati passatu timpulu; dara voi ati facut'o; v'au fostu multu mai placuti si iubiti jidovii, decâtu chiaru poporulu vostru, secuii vostrii, locuitorii pustelor, sangele vostru. V'au trebuitu miliónele jidoviloru, caroru le-ati datu in schimbu pe poporu. Si acuma ve mai trebuescu totu dela jidovi 120 milióne, in schimbu totu cu carne de tierani. Le veti avea si pe acelea, si apoi inca pe atàtu, si asia mai departe, mai pe urma cu pretiulu existentiei vóstre. Ne uriti pe noi din totu sufletulu. Fia; se remaneti cu jidovii vostrii, pàna ce veti ajunge cà se manance si familiile vóstre batai crunte dela ei, cà in dilele regelui Ladislau cum anulu.

— (Timpulu rece) ne-a spariiatu; pare cà amu fi in Aprile. Pretiurile cerealielor incepusera se scada tare, acum inse éra si stau pe locu. Grãnele trierate ici-colo dau fórté bine.

Bibliografia.

— Povestile Pelesului de Carmen Sylva. Editiunea Ministeriului de culte si instructiune publica. Din stabilimentulu graficu: Socecu et Teclu. — Bucuresci. (17.067).

— Din basmele de aur ale tesaurului popóloru germane, o mica culegere tradusa de Cati Pisica. Pretiulu 1 leu. Craiov'a, 1882. Tipo-litogr. nationale R. Samitca.

— Legende sau Basmele romaniloru adunate din gur'a poporului de P. Ispirescu, culegatoriu-tipografu. Bucuresci, 1881. Tipografi'a Academiei romane (laboratorii romani), strad'a Academiei Nr. 26.

Concursu.

Pentru ocuparea a dóue posturi de oficiali la „Albin'a“ institutu de creditu si de economii“, anume unulu la centrala in Sibiu, altulu la filial'a institutului in Brasiovu, se publica prin acésta concursu. Reflectantii la aceste posturi au de a'si trimite cererile scrise de man'a lorú Directiunei subsemnate la Sibiu pàna in 15 Augustu a. c. st. n. Se cere cà candidatulu:

- a) se fi implinitu anulu alu 18-lea de etate si se nu fi trecutú etatea de 40 de ani;
- b) se fia deplinu sanetosu;
- c) se fia avutu conduita corecta;
- d) se aiba cualificatiunea receruta pentru aplicare la unu institutu de bani.

In cererea sa de denumire candidatulu are se documentedie posederea acestoru cerintie.

Sibiu, 26 Iuliu 1882.

Directiunea institutului.

(98) 3—3

Nr. 2304/1882.

Concursu.

La institutulu reg. din Vác, in cari se crescú surdo-muti, a devenitu vacante un'a din cele dóue fundatiuni destinate anume pentru transilvani, spre a carei ocupare se deschide concursu.

La fundatiunea acésta póte concurge ori-care surdo-mutu (copilu ori copila) nascutu in Transilvani'a, fara deosebire de confessiunea lui, carele nu este mai tineru de 8, nici mai betranu de 10 ani.

Concursulu are se fia instruitu cu urmatóriele documente referitórié la surdo-mutulu pentru care se asterne:

- a) Carte de botezu sau de nascere;
- b) Atestatu medicalu, cà a fostu vaccinat cu succesu;
- c) Opiniunea medicului cercualu ori comitatensu, scrisa pe cól'a tiparita, ce se póte procurá de a dreptulu dela directiunea institut. reg. pentru surdo-muti din Vác, — cà respunsu la intrebarile cuprinse in cól'a aceea. Daca opiniunea acésta relate la starea sanetatiei corporali sau la facultatile spirituali ale surdo-mutului, dupa aceea nu s'ar aflá adeverata, elevulu prezentatu — si daca pe bas'a unoru documente nefundate se va fi primitu in institutu, — in sensulu ordinatiunei Escelentiei Sale Domnului Ministru reg. ung. de culte si instructiunea publica ddto 25 Augustu 1881 Nr. 23238 se va retrimite la parintii ori tutorii sei;
- d) Aretare despre starea familiei si a averei estradata de càtra oficiulu competente.

Concursule instruite astufeliu sunt a se substerne incóce pàna in **25 Augustu** stilulu nou anulu curente.

Blasiu, 1 Augustu 1882.

(102)

Metropoli'a gr. cat. de Alb'a-Juli'a.

Nr. 546/1882.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori:

1. La scól'a granitiaria din Sin'a invetiatoriu adjunctu.

2. La scól'a din Voil'a invetiatoriu secundariu.

Salariulu anuale pentru fiacare este de 180 fl. v. a. din fondulu scolastecu, apoi cuartiru si lemne de focu dela comunitatea respectiva.

Competentii au de a'si substerne petitiunile proveidute cu documentele cunoscute **pàna la 25 Augustu** curinte la

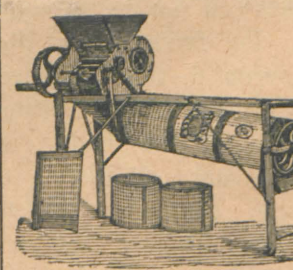
Comitetulu administrativu alu fondului scolastecu alu fostiloru granitarii din regimentulu I romanu in Sibiu.
(101) 1—2

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

7 Augustu st. n. 1882.

Fonduri de Statu:

Rent'a romana 1875 5%	89.1/2
Rent'a romana amort. 5%	89.—
Rent'a romana (R. conv.) 6%	98.—
Obligatiuni de Statu C. F. R. 6%	—.
Inprumutulu Stern 7%	—.
Inprumutulu Oppenheim 8%	90.3/4
Inprumutulu Municipal 8%	90.3/4
Inprumutulu orasiului Bucuresci cu lose	30.1/2

Pentru	sortatu grauntie	cele mai aco. modate
Originalu	Mayer	Trelaratorie
25.000 masine in activitate		Se se cere marc'a fabriciei
30 MEDAILLEN		30 MEDAILLEN
J. Grossmann		
Waitzner-strasse 76	Budapest'a	Waitzner-strasse 76

(99) 2—8

Editoru si redactoru responsabile: **G. Baritiu.**
Tipariulu lui **W. Krafft.**